

Република Македонија

Влада на Република Македонија

СКИЦА

**ЗА РЕАЛИЗАЦИЈА НА ПРЕПОРАКИТЕ СОДРЖАНИ ВО ИЗВЕШТАЈОТ НА ЕВРОПСКАТА
КОМИСИЈА ЗА НАПРЕДОКОТ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА 2008 ГОДИНА**

Скопје, ноември 2008 година

Непосредна цел на Република Македонија како земја кандидат е што побрзо започнување на преговорите за членство во Европската унија.

Република Македонија својата позиција во процесот на пристапувањето ја гради врз основа на политичката посветеност и исполнетите заложби кои произлегуваат од копенхагенските критериуми, како и континуираниот дијалог и јакнење на партнерството со институциите на ЕУ и со државите членки.

Владата на Република Македонија е определена, во соработка со сите политички чинители во Република Македонија, да ги интензивира напорите за да се овозможи донесување на одлука за отпочнување на преговорите за членство.

Определеноста на Владата за што побрза целосна интеграција во Европската унија произлегува од широката поддршка на граѓаните за овој процес и силната посветеност за забрзани и насочени реформи, неопходни за обезбедување просперитет на граѓаните на Република Македонија, кои се комплементарни со барањата за членство во ЕУ.

Република Македонија континуирано ги гради капацитетите за евроинтегративен процес и ја изразува својата целосна политичка и административна подготвеност за активно и ефикасно учество во преговорите за членство.

Република Македонија одговорно и целосно ги исполнува обврските што за неа произлегуваат од Спогодбата за стабилизација и асоцијација, која се спроведува петта година по влегувањето во сила како прва таква спогодба во регионот.

Во регионален контекст, Република Македонија ги продложува конструктивниот пристап и натамошното развивање на соработката со сите држави во регионот, како и своето активно учество во регионалните организации и иницијативи.

Целосно почитувајќи ги оценките и препораките дадени во Извештајот на Европската комисија за напредокот на Република Македонија во 2008 година, Владата на Република Македонија пристапи кон подготовка на Акциски план, чија цел е забрзана реализација на препораките и консолидирање на резултатите што треба да овозможат почеток на преговорите. Како континуитет на веќе преземените реформи и активности во процесот на пристапување, очекуваме дека исполнувањето на следните резултати ќе биде факторот кој ќе даде доволно силен импулс на повеќегодишните напори на Република Македонија за отпочнување на преговорите за членство.

Овој акциски план е претставува скица по која ќе се спроведуваат реформите. Консензусот на политичките чинители со кој акцискиот план е донесен надополнет со безмалку едногласната поддршка од граѓаните на Република Македонија за интеграција во ЕУ е силна обврска и заложба на Република Македонија за исполнување на критериумите од Копенхаген кои претпоставуваат политичка стабилност, демократија, слобода, безбедност како и економски просперитет.

Гледајќи ја пошироката слика на проширувањето и динамизмот на процесот во окружувањето, во претстојниот период исто така се очекува да бидат исполнети сите предуслови, за продолжување на една од движечките сили на ЕУ – проширувањето, што треба да овозможи дополнително и позитивно поместување во статусот на другите членки на процесот за стабилизација и асоцијација. Ваквиот развој ќе има голем придонес на успешноста на процесот, со што би се зајакнале нивните позиции и интензивирале односите постигнувајќи поголема посветеност на процесот.

Структурата според која се прикажани приоритетите ја следи логиката на извештаите. При тоа за целосно исполнување на некои од приоритетите потребно е подолго време, земајќи предвид дека се работи за долгорочни реформи, но во акцискиот план се одредени активности кои се нужни и за кои веруваме дека ќе дадат значителен придонес.

Акцискиот план ќе биде вграден во Националната програма за усвојување на законодавството на ЕУ, Претпристапната економска програма и Националниот развоен план како обврска од највисок

приоритет за Владата на Република Македонија, а неговото исполнување редовно ќе се следи и известува.

Веруваме дека реализацијата на клучните мерки предвидени со Акцискиот план е доволен предизвик за исполнувањето на клучните претпоставки за отворање на нова фаза во процесот на пристапување.

I. ПОЛИТИЧКИ КРИТЕРИУМИ

Во однос на ДЕМОКРАТИЈА И ВЛАДЕЕЊЕ НА ПРАВОТО,

Ќе се промовира пристап на конструктивност и инклузивност, во рамките на демократските политички институции, врз основа на дефинираните надлежности согласно Уставот на Република Македонија.

Собранието на Република Македонија ќе продолжи со реализација на Акцискиот план за подобрување на функционирањето на Собранието на Република Македонија, како и за подобрување на статусот на парламентот и поефикасни законодавни и контролни механизми.

Приоритет во наредниот период ќе биде ефикасно спроведување на новиот Деловник за работа на Собранието на Република Македонија. Собранието на Република Македонија ќе ја усогласува работната агенда при координациите помеѓу пратеничките групи, согласно Деловникот. Собранието ќе се придржува кон процедурите утврдени во новиот Деловник за работа на Собранието и целта ќе биде да се обезбеди сеопфатна дискусија за сите прашања кои ги разгледува Собранието.

Пратеничките групи ќе работат кон донесување на Законот за Собрание на Република Македонија со кој се предвидува зајакнување на позицијата на Собранието во рамките на процесите на демократското одлучување во земјата.

Во рамки на редовните координативни средби со претседателот на Собранието на Република Македонија ќе се обезбедува консензус околу прашањата за имплементација на Рамковниот договор и функционирање на Бадинтеровиот принцип. Функционалноста на Комитетот ќе се одвива согласно важечките законски решенија, посебно Законот за Комитет за односи помеѓу заедниците на Република Македонија.

Со цел обезбедување на висок степен на координација во Собранието на Република Македонија и програмирање на работата на Собранието Претседателот на Собранието на Република Македонија ќе продолжи со одржување на редовни средби со координаторите на пратеничките групи, на кои ќе учествуваат определните претставници на Владата на Република Македонија во врска со предлозите од Владата

Ќе се обезбеди соодветен персонал и буџет за новата административна организација на собраниските служби и ќе се постигне функционалност на Буџетскиот совет на Собранието на Република Македонија. Ќе се зајакнат капацитетите на Собранието за планирање и извршување на буџетот.

За обезбедување општ политички и општествен консензус по однос на реализацијата на европската агенда ќе се обезбеди функционирање на Националниот совет за евроинтеграции како и на Комисијата за европски прашања на Собранието.

Со цел имплементација на Националната програма за усвојување на правото на Европската унија, Собранието на Република Македонија ќе даде приоритет на донесувањето на законите со кои се врши усогласување со европското законодавство.

Соработката на институциите во рамките на извршната власт - помеѓу Претседателот на Република Македонија и Владата на Република Македонија ќе се одвива согласно нивните уставни надлежности и во насока на обезбедување консензус за клучните прашања од национален интерес и зајакнување на позицијата на Република Македонија на меѓународен план.

Органите за прогон и правосудните институции ќе ги превземат сите неопходни мерки за гонење и донесување судски одлуки против сторителите на изборните нерегуларности во изборите 2008.

Акцискиот план за исполнување на препораките на ОБСЕ за изборниот процес, како и измените и дополнувањата на Изборниот законик, донесен со консензуална согласност на клучните политичките чинители се основа за спроведување на изборите согласно меѓународните стандарди. Во изменетиот Изборен законик се вградени и препораките кои се однесуваат на финансирањето на политичките кампањи.

Целосното почитување на Изборниот законик на претстојните општински и претседателски избори кои се очекуваат во март 2009 година е врвен приоритет за сите државни институции на Република Македонија.

Владата на Република Македонија ќе ги изврши сите мерки од нејзина надлежност и ќе го вгради својот политички капацитет за целосно почитување на законските норми во спроведувањето на изборниот процес.

Државната изборна комисија, по нејзиното конститирање во нов состав согласно изменетиот Изборен законик ќе ги преземе своите законски надлежности, со дополнително зајакнување на нејзините административни капацитети

Влада

Членството во ЕУ е вградено во одлуката за стратешките приоритети на Владата. Заради обезбедување на вистинска посветеност за континуирано следење на обврските кои произлегуваат од процесот на европска интеграција Владата и понатаму ќе ги започнува своите седници со претточка за статусот на процесот на ЕУ интеграција и со редовни тематски седници за прашања на европска интеграција.

Со цел заокружување на процесот на децентрализација Владата во постојана соработка со Заедницата на единици на локалната самоуправа ќе се заложат за завршување на процесот на фискална децентрализација преку помагање на општините кои не се квалификуваат за влез во втората фаза на фискалната децентрализација.

Заради зајакнување на координативните капацитети на општините ќе се донесе Законот за меѓуопштинска соработка до крајот на февруари 2009 година.

Во насока на зајакнување на системот на финансиска контрола на општините во текот на 2009 година ќе се воспостават единици за внатрешна ревизија во општините во кои се уште не се воспоставени и ќе продолжи ефективната наплата на даноците на општините.

Владата ќе воведат поедноставени мерки за финансирање на активностите во образованието преку утврдување прифатливи критериуми.

Во врска со РЕФОРМАТА ВО ЈАВНАТА АДМИНИСТРАЦИЈА,

Владата и сите органи на државната управа доследно ќе го спроведуваат Законот за државни службеници, со кој е востановен систем заснован на заслуги. Од јануари 2009 година целосно ќе се спроведува и Главата IV од Законот „Систем на плати и надоместоци на плати на државните службеници“.

Агенцијата за државни службеници редовно ќе известува за доследната имплементација на Законот за државните службеници преку доставување на податоци за спроведени постапки на селекција и вработување, оценување и дисциплински постапки.

До февруари 2009 година ќе се донесат измените и дополнувањата на Законот за државни службеници подготвени согласно забелешките на Сигма/ОЕЦД.

Анализата на Агенцијата за државните службеници за екипираноста на Одделенијата за раководење со човечки ресурси во органите на државна управа покажа дека е потребно кадровско зајакнување со стручен и компетентен кадар и обуки на вработените како и воспоставување функционална и одржлива мрежа на одделенија за човечки ресурси.

Ќе се спроведува донесената Стратегија за обуки на државните службеници. Во континуитет ќе се обезбедува системот за континуирана обука на сите државни службеници имајќи предвид дека во Буџетот на Агенцијата за државни службеници и пооделните буџети на буџетските корисници се обезбедени средства за финансирање на обуките.

Согласно Деловникот за работа на Владата, од 1.01.2009 година ќе се подобри постапката за подготовка на законите преку примена на проценка на влијанието на правните прописи и консултација на заинтересирани страни во подготовка на правни прописи и задолжително објавување на работните верзии на правните прописи на веб страните на министерствата.

Во наредниот период со несмалено темпо ЌЕ ПРОДОЛЖАТ АКТИВНОСТИТЕ НАСОЧЕНИ КОН ПОСТИГНУВАЊЕ НА ОДРЖЛИВОСТ НА ОСТВАРЕНИОТ НАПРЕДОК ВО РЕФОРМАТА НА ПОЛИЦИЈАТА.

Ќе се донесе нов Закон за внатрешни работи, кој предвидува нови решенија кои се однесуваат на селекција, вработување, унапредување, отпуштање, материјална и дисциплинска одговорност на вработените во полицијата, кои ќе придонесат кон зајакнување на професионални стандарди и независност на полицијата. Предвидени се и буџетски средства за зајакнување на капацитетите на полицијата на централно и локално ниво, особено преку набавка на возила и соодветна опрема.

Заради понатамошно продлабочено и посеопфатно запознавање припадниците на полицијата со содржината на Правилникот за полициско работење, во декември 2008 година ќе биде донесен *Оперативниот прирачник за секојдневна работа на полицијата*, по што ќе следи запознавање на полициските службеници со неговата содржина.

Министерството за внатрешни работи ќе продолжи да ја спроведува Стратегијата и Акциониот план за човечки ресурси во однос на активностите кои се однесуваат на развојот на кариера и системот за унапредување.

За 2008 година предвидено е зголемување на вкупната застапеност од 1,5%. За постигнување на оваа проекција, во тек е конкурс за вработување на 150 полициски службеници. За 2009 година предвидено е зголемување на вкупната застапеност од 1% во 2009 и од 1% во 2010.

Ќе се продолжи и со активностите за обезбедување на кохерентен (in-service) систем за обуки на полицијата, особено преку обезбедување основна и континуирани (in- service) обука преку Центарот за обука во Министерството за внатрешни работи. Ќе се унапреди обуката на граничната полиција, со поддршка на воспоставената соработка со ФРОНТЕКС.

Во врска со РЕФОРМАТА ВО ПРАВОСУДСТВОТО,

За унапредување на финансиската стабилност на судскиот систем, буџетот на судската власт за 2009 година ќе биде зголемен за 7% во однос на 2008 година (вклучително судовите, Академија за обука на судии и јавни обвинители, Јавно обвинителство). Ќе се подготви програма за јакнење на судските власти за планирање и управување на буџетските средства со цел да се зајакне ефикасноста и независноста со управување со финансиските средства.

Советот за судска служба, во рамки на Врховниот суд, ќе направи анализа на состојбата во судската администрација и ќе предложи план за зајакнување на нејзиниот капацитет преку дополнителни вработувања.

До април 2009 година Министерството за правда и Академијата за обуки на судии и обвинители ќе го реализираат Планот за обуки за примена на Законот за прекршоци, со што ќе се обучат сите членови на комисиите за прекршоци. Врховниот суд редовно ќе го следи постапувањето на судовите по прекршочните предмети кои се застарени, за што ќе известува на месечно ниво .

Префрлањето на сите извршни предмети од судовите кај извршителите ќе се реализира од јануари 2009 година.

За унапредување на информатичката технологија во судството до април 2009 година ќе биде завршена имплементацијата на ACCMIS во сите судови во РМ и ќе се генерираат извештаи во пилот одделенијата.

Судскиот совет ќе придолжи со непристрасен надзор над работата на судиите. До април 2009 ќе се започне со целосна примена на Правилникот за оценување на работата на судиите, по што Судскиот совет ќе започне со доставување на квартални извештаи за неговата примена.

Ќе се формира Вишото јавно обвинителство во Гостивар и ќе се конституира Јавното обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција.

Советот на јавни обвинители ќе продолжи со избор на јавни обвинители согласно Законот за пополнување на празните места согласно законските прописи и ќе врши надзор над работата на обвинителите.

Во врска со СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЛЕГИСЛАТИВАТА ОД ОБЛАСТА НА АНТИ-КОРУПЦИЈАТА

Владата и понатаму ќе остане доследна на бескомпромисната борба против корупцијата и ќе продолжи да ги спроведува мерките од Акциски план за борба против корупцијата.

Во континуитет ќе се остварува соработката меѓу органите со посебни овластувања и редовно ќе се известува за конкретните резултати од соработката во случаи поврзани со корупција и информации за статусот на случаи поврзани со корупција и ќе продолжи и редовното известување за соработката која се остварува преку офицери за врска.

До април 2009 година ќе се прикаже подобрување во функционирањето на базите на податоци, односно поврзувањето на базите на податоци и размена кај органите со посебни овластувања.

Ќе се реализираат препораките на Групата држави против корупција (ГРЕКО) од вториот круг на евалуација чиј рок за реализација е април 2009 година.

До април 2009 година ќе се прикажат резултати од спроведувањето на Акцискиот план за судир на интереси.

Ќе се покажат подобри резултати во испитувањето на имотната состојба преку поврзувањето на базите на податоци на Државната комисија за спречување на корупцијата и Управата за јавни приходи.

До април 2009 година неопходно е покажување резултати во спроведувањето на одредбите од Изборниот законик кои се однесуваат на финансирањето на изборните кампањи, како и финансирањето на политичките партии.

Во делот на ЧОВЕКОВИ ПРАВА И ЗАШТИТА НА МАЛЦИНСТВАТА,

До април 2009 година ќе се донесе сеопфатен закон за заштита од дискриминација со кој ќе се воспостават механизми за идентификација и кривично гонење на сите форми на дискриминација од страна на државни и недржавни тела.

Новиот затвор во Куманово кој ќе содржи одделение за притвор, затворено и полуотворено одделение ќе биде завршен до мај 2009 година. Ќе се унапреди почитувањето на човековите права од страна на персоналот во затворите преку континуирана обука.

Агенцијата за заштита на правата на заедниците кои се помалку од 20% од населението ќе биде целосно функционална во првиот квартал на 2009 година.

Владата на Република Македонија со сите чинители во општеството ќе продолжат да градат мултиетничка демократија согласно принципите дефинирани со Охридскиот рамковен договор.

За делот на РЕГИОНАЛНИ ПРАШАЊА И МЕЃУНАРОДНИ ОБВРСКИ,

Република Македонија ќе продолжи со проактивен приод во регионалната соработка особено преку активно учество и предлагање на проекти со поголема сопственост во Регионалниот Совет за соработка. Земјата ќе продолжи со активно учество во сите регионални иницијативи.

По однос на градењето на добрососедски односи, Република Македонија активно ќе продолжи со својот конструктивен пристап во унапредувањето на билатералните односи со земјите од регионот, особено во областа на економијата, правдата, безбедноста, енергетиката и транспортот.

Република Македонија конструктивно ќе учествува во процесот под покровителство на Обединетите нации за изнаоѓање на взаемно прифатливо решение за наметнатиот спор за името со Република Грција.

Деталните мерки и активности кои се однесуваат на политичките критериуми се содржани во Анексот I.

II. ЕКОНОМСКИ КРИТЕРИУМИ

Владата на Република Македонија ќе се фокусира на два приоритети кои се однесуваат на структурна невработеност, сива економија, регулатори и ефикасен правен систем.

Високата стапка на невработеност останува еден од предизвиците на македонската економија. Имајќи предвид дека во одредена мера **невработеноста во Република Македонија е структурен проблем**, проблемот се наоѓа на обете страни на пазарот на работна сила и на страната на понудата и на страната на побарувачката.

Во насока на преземање сеопфатни мерки, една од клучните реформи со која Владата на Република Македонија ќе ја подобри флексибилноста на пазарот работна сила е зголемување на мобилноста на работниците и обезбедување на соодветен квалификуван кадар спремен да одговори на потребите на пазарот на труд.

Ќе бидат превземени активности за продолжување на реформите на системот на социјални придонеси во насока на намалување на платниот јаз и поттикнување на формалната вработеност.

Воедно активностите ќе се фокусираат и на:

- Унапредување на стручното образование (VET) и посебно образованието на возрасни со цел зголемување на прилагодливоста и со тоа креирање поголеми можности за вработување
- Креирање на вистински сервис за лицата кои бараат работа преку модернизација на Агенцијата за вработување
- Подобрување на квалитетот и конзистентноста на статистиката на работна сила преку усогласување на податоците на АВРМ и ДЗС, со цел поттранспарентен и посеопфатен пазар на труд
- Зголемување на ресурсите на државниот инспекторат за труд со цел обезбедување соодветни казни и нивно навремено извршување
- Редизајнирање на активните мерки за вработување кои ќе ги отсликуваат реалните потреби на пазарот на труд во Република Македонија, со акцент на политиките и мерките за самовработување

Со цел овозможување на услови за непречено владеење на правото, извршување на договорите и **создавање еднакви правила на игра за пазарните учесници**, кои се клучни елементи за целосно функционални пазари, Владата на Република Македонија ќе се посвети на:

- зголемување на буџетските средства за извршување на функциите на регулирање на пазарот ;
- јакнење на механизмот за меѓу-институционална комуникација на Комисијата за заштита на конкуренција со секторските регулатори, субјектите во Владата и потрошувачките асоцијации ;
- зајакнување на системот на независност на регулаторните тела;

- создавање на функционален правен систем за извршување на договорите преку ефикасни специјализирани судови за комерцијални предмети и заживување на медијацијата.

III. СПОСОБНОСТ ДА СЕ ПРЕЗЕМАТ ОБВРСКИТЕ ОД ЧЛЕНСТВО

Република Македонија до остварување на членство во Европската Унија има обврска да го усогласи националното законодавство со Договорите на Европската Унија и Европските заедници односно примарното законодавство, со секундарното законодавство (регулативи, директиви одлуки итн.), како и со политиките на ЕУ.

Нивото на подготвеност се оценува преку способноста за преземање на обврските за членство низ 33 поглавја на целокупното европско законодавство – *acquis*. Оценката дадена во Извештајот на ЕК се однесува на степенот на усогласување со *acquis communautaire*, административниот капацитет за спроведување на законите и фактичкото извршување на транспонираното законодавство. Оценката во Извештајот е дадена од два аспекти – напредокот направен во периодот 1.10.2007 -1.10.2008 и нивото на усогласеност во однос на барањата за членство. Извештајот содржи и одделни препораки за натамошни активности во однос на исполнувањето на барањата кои произлегуваат од членството.

Во Извештајот на Европската комисија дадена е и оценка дека Република Македонија е на високо ниво на усогласеност со Спогодбата за стабилизација и асоцијација, како и дека ги исполнила обврските кои произлегуваат од I фаза на Спогодбата.

Препораките содржани во Извештајот на Европската комисија се вградуваат во ревизијата на Националната програма за усвојување на правото на Европската унија 2009 година, која е во тек.

При ревизијата на Националната програма, посебно се имаат предвид:

- потребата од приоритизација на одделни мерки, согласно препораките содржани во Извештајот;
- динамиката и влијанието на реформите со економско-социјалните и фискални импликации;
- досегашните анализи за степенот на усогласеност на македонскиот правен систем и јавни политики со *acquis communautaire* и потребата од натамошно усогласување;
- фокусирање на имплементацијата и извршувањето на законодавството, како и јакнењето на административните капацитети;
- почитување на Спогодбата за стабилизација и асоцијација;
- коментарите на Европската комисија на ревизијата 2008

СЛЕДЕЊЕ НА РЕАЛИЗАЦИЈАТА НА АКЦИСКИОТ ПЛАН

Следењето на реализацијата на планот ќе се одвива на седмично ниво. Сите надлежни институции ќе доставуваат информации до Секретаријатот за европски прашања најдоцна секој четврток до 14 часот, а Секретаријатот ќе ги доставува извештаите до Владата секој петок. Владата ќе ги разгледува извештаите на секоја седница, во рамките на претточката за ЕУ. Збирните извештаи ќе се доставуваат и до сите носители на мерките и активностите содржани во Планот.